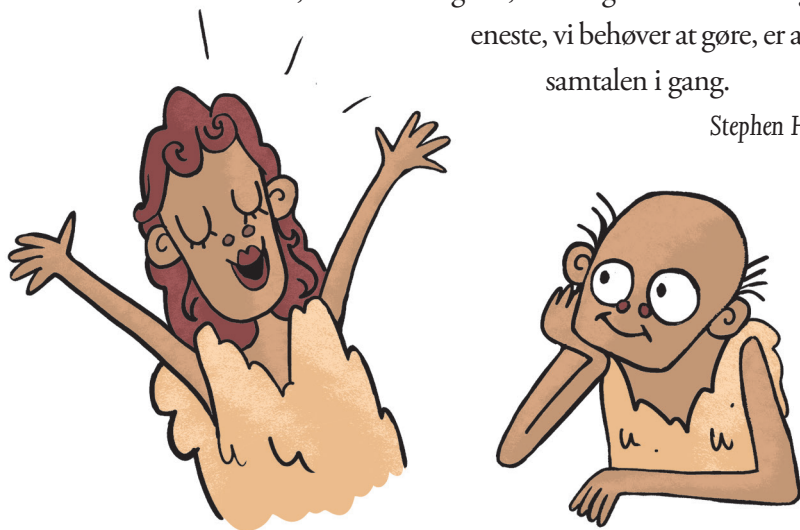

I millioner af år levede vi akkurat på samme måde som dyrene. Derefter skete der noget, som gav vores fantasi frit løb. Vi lærte at tale, og vi lærte at lytte. Det gjorde det muligt for os mennesker at drøfte vores ideer med andre og satte os i stand til at samarbejde og bygge det umulige. Menneskehedens største succeser er opnået i kraft af samtale, og de største fiaskoer har skyldtes mangel på samtale. Sådan behøver det ikke være. I fremtiden kan vores største drømme blive til virkelighed. Med al den teknik, vi har til rådighed, er mulighederne uendelige.

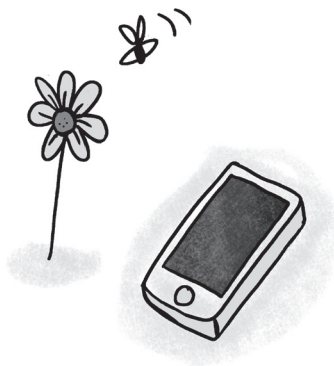
Det eneste, vi behøver at gøre, er at holde samtalen i gang.

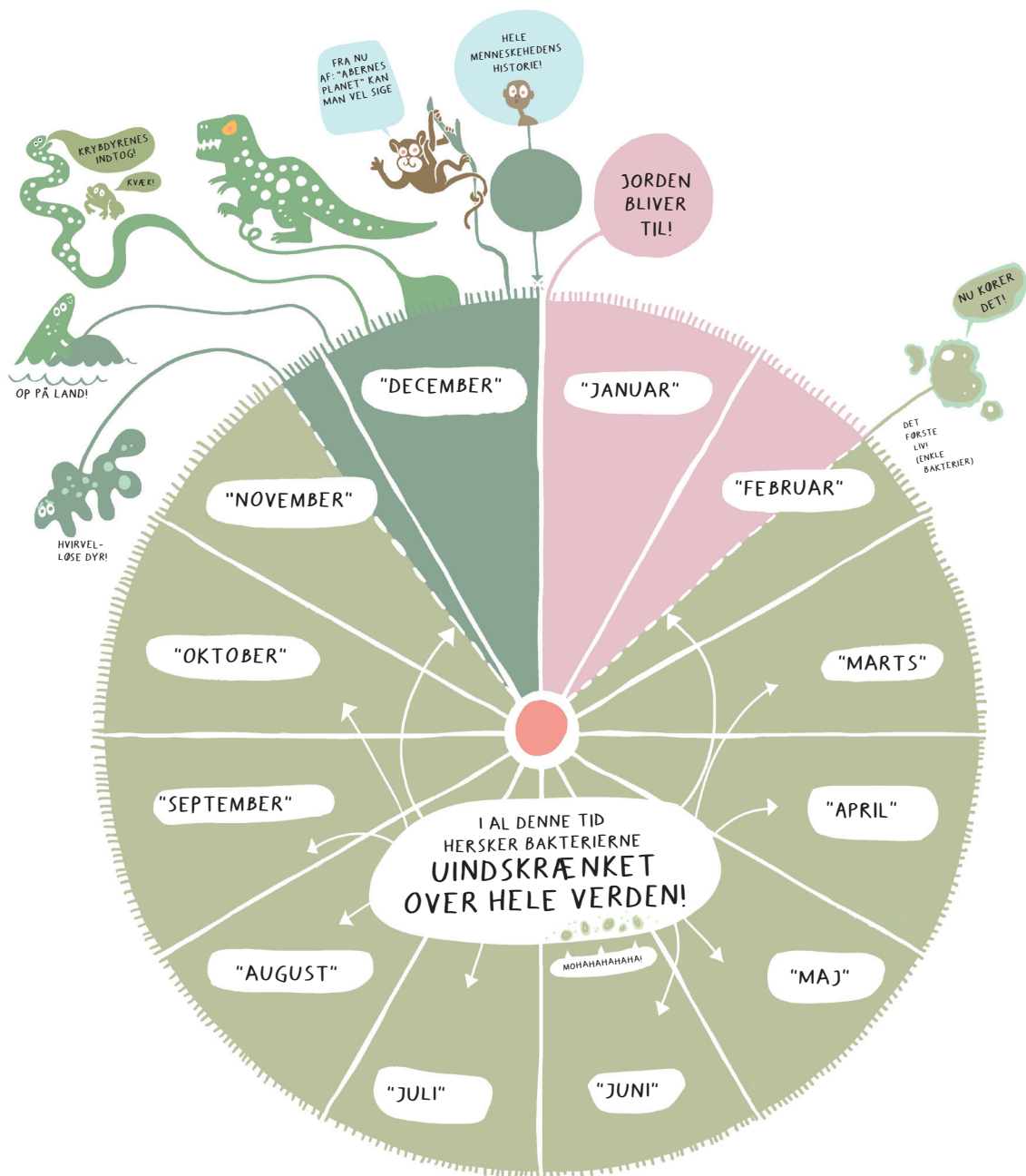
Stephen Hawking

Husk at undre dig over alt, selv det mest hverdagsagtige.

Carl von Linné

Forstå tiden

Tiden er en svær størrelse at have med at gøre. Sekunder, minutter, timer og dage – det går helt fint. Uger, måneder og år er også okay. Det bliver straks sværere at følge med, når det drejer sig om hundreder, tusinder og millioner. Og at jorden blev til for 4,5 milliarder år siden, er ganske enkelt ikke til at fatte. Lige så ubegribeligt er det, at vores egen art dukkede op for omkring 200.000 år siden. I løbet af den tid har du og måske 10.000 af dine forfædre og formødre levet deres liv. Mor, mormor, oldemor, tipoldemor og 9.996 til.

Lad os engang prøve at forestille os jordens historie som et enkelt år, og at jorden blev skabt den første januar kl. 0:00. Det første liv dukkede så op den 17. februar. Det var kun primitive bakterier. Udviklingen af de hvirvelløse dyr begyndte først den 23. november. Den 2. december kravlede nogle skabninger op på land, og den 7. december var turen kommet til krybdyrene. Dinosaurernes tid begyndte omkring den 13. december, og det er 230 millioner år siden. Men ifølge modellen her levede de kun i en uge. På dette tidspunkt uddøde alle dyr, der var højere end en meter. Forskerne mener, at dinosaurerne blev færre over en lang periode, men at afslutningen for de sidste indtraf, da en gigantisk asteroide stødte sammen med jorden.

At de store dinosaurer forsvandt, var godt for pattedyrene, som nu kunne leve videre uden den evige trussel fra de kæmpemæssige fjender.

Den 26. december kom primaterne, abedyrene, som blev menneskets forgængere. Mennesket så først dagens lys nytårsaften. Det moderne menneske, Homo sapiens, satte sin fod på jorden, da der kun var 23 minutter tilbage af året – altså for 200.000 – 300.000 år siden. Et kvarter senere vandrede de fra det nordøstlige Afrika over til Den Arabiske Halvø for derfra at sprede sig over hele verden.

Sammenlignet med jordens historie er menneskehedens ganske kort. Men vi har alligevel nået en hel del.

Evolution og revolution

Vores udvikling er sket meget langsomt. Da menneskeaberne fandt på, at de skulle holde inde med at kravle rundt i træerne

eller fare omkring på alle fire i græsset og i stedet rejse sig op og gå, var det ikke bare noget, som et enkelt individ pludselig hittede på. Det tog lang tid, og en sådan udvikling kaldes for evolution. Det betyder: organismers forandring over lang tid.

Udviklingen kan opdeles i to dele. Den ene del er biologisk og handler om, hvordan vores kroppe udvikles, og det afhænger af, hvor vi har levet, og hvordan vi har levet.

Den anden del er social, og den har at gøre med, hvordan vi lever sammen med andre, og hvordan mennesker, grupper og samfund udvikles.

Af og til sker det, at udviklingen gør et hop, og der sker store forandringer på kort tid. Så taler man om en revolution, og den slags hop skyldes næsten altid, at folk har fået nye tanker, nye ideer og er begyndt at tro på nye fortællinger.

Vi er alle af én og samme slags

Der findes i vore dage en mængde forskellige arter af dyr, men kun én menneskeart. Vi nedstammer fra den sydlige abe, Australopithecus. Den levede i det sydlige Afrika for et sted mellem fire og to millioner år siden. Det er ikke kun os, som nedstam-